

OSŁAWA (17) *sb f*

o oraz końcowe a jasne, pierwsze a pochylone.

sg *N* osława (3). ◊ *G* osławy (6). ◊ *D* osławie (1). ◊ *A* osławę (7). ◊ [I osławą.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przyłądów) – XVIII w.

1. *Zniesławienie, hańba* (14) : Obácźże w.m. iefli the [dziewke] rużyć miála/ ábo zacność domu/ ábo boiazń iákíey okrutnieyfzey śmierci/ ábo oflawá/ ábo co tákiego: zgoła nic: bo vrodziwfy fie w kmiecym domu/ łatwie fie tho pokryć/ á zátái mogło. *Górndworz Bb2*; dla tego ia Dworzáninowi rádę/ áby miłość tę/ ktoraby mu oflawę przynieść miála/ co naibárziesy pokrywał. *Górndworz Cc5, T8v, Z8v.*

W połączeniach szeregowych (2): *Górndworz Ee7*; Aliści takie krotofile ktore fie nam rokofzne zdádzą pátrż co przynofzã/ y niezdrowie/ y lekkość/ y oflawę/ y prętkie vboftwo/ y gniew Boży. *RejZwierc 114v.*

W przeciwstawieniu: »osława ... sława« (1): ktore to namiętności fã zãwdy fzkodliwe/ przemierzłe/ á zã niemi oflawá/ lekkość/ y hańbã/ wte tropy chodzi: iáko zã cnothami/ flawá/ pociechá/ y pożytek. *Górndworz Ee7.*

Zwroty: »za sobã oflawę ciągnãć« (1): á miłość [...] żadną miarã tey nie przyftoi/ ktora ma mężã: ábowiem by w najlepzy obyczay tá miłość byłã/ iednãk zã sobã oflawę ciągnie *Górndworz Cc.*

»oflawę ćirpieć« (1): Ale zãfię niefmãczno gdy przydzie płãćić álbo fiedzieć/ zãpałãć fie/ oflawę ćirpieć *RejZwierc 114.*

»nieść [komu] oflawę« (1): iż to rofpuftne ich [mężczyzn] życie [...] nie niefie im tãk oflawy/ iák białymgłowam *Górndworz Z8.*

»oflawę odnieść na sobie« (1): Azãłz nie podobniey iż ten oflawę odniefie ná fobie/ niźlibych ia iã będąc królem odnieść miał? *RejZwierc 56.*

»zabiegać oflawie« (1): Ani mię fłowã twoie odrãżã od tego, Żebym niemiał zãbiegãć oflawie. *CiekPotr 48.*

Szereg: »lekkość i osława« (1): bo pewnie gdzie fie w to [swowolny żywot] wdałz/ y Bog fie ciebie záprzy á nie będzie o tobie nic chciał wiedzieć/ y pręthkã lekkość y oflawę będziefz około fiebie miał/ y o niey fie zãwždy ofluchawãć będziefz. *RejZwierc 36.* [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

Wyrażenie przyimkowe: »bez osławy« (2): máiãcz do tego síłã drog/ iáko bez oflawy żadney/ táiemnie ná chęci ná fwey cieżyć fie mogłã *Górndworz Aa5v; RejZwierc 56.*

2. *Zła opinia, złe mniemanie* (2) :

[*osława czyja*: porzucając klucze kościelne i opuściwszy kościół przez czas niemãły służby kościelnej omieszkiwając z niemãłą osławã tego kościoła zacnego krakowskiego. *OrdynWiej 1583 nr 35.*]

osława u kogo (1): obawiãjąc fie/ áby iey tho oflawy v ludzi/ á v tegoż fãmego mnimãnia złego nie nioflo. *Górndworz Mm3.*

osława między kim (1): cóż tedy wãłzýy K: M. przełzkadzãć ma? ábo co wđdy wãłzý Kró: M. od téy woyny odrywãć ma? czy święty obowãzek przymiérza/ y boiazń Boża? którýego fłyfzyfz/ że oto

wálzë Kró: M. ludzkimi głófy ná tę woynę wyzywác raczy: czy oślawá między ludźmi? którzy wálzëy kró: M. to pokázuią/ że nádźieie inźéy żadnéy niemáfz/ ieno zgoła brónić fie *OrzJan* 121.

3. Sława, rozgłos, uznanie (1) :

Wyrażenie przyimkowe: »na oślawę« (1): Acźkolwiek rózne piśania [...] bywáią/ zwłáfzczá v tych ktorzy iáwnie ná śwát [!] piśmá fwoie wydawáią w obec ná oślawę *BielKron* 334.

Synonimy: **1.** *bezpieczeństwo, lekkość, niesława, pohańbienie, potwarz, zelżenie, zhańbienie;* **3.** *chwała, cześć.*

Cf **OSŁAWIENIE, OSŁAWNOŚĆ**

MŚ